

Datum van indiening: 14 juni 2023

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten aan de heer Sven Gatz, collegelid bevoegd voor Onderwijs en Scholenbouw

Onderwerp: Capaciteit van de OKAN-klassen

Geacht collegelid,

Op 9 juni hadden we een debat over de capaciteits- en inschrijvingsproblematiek van het Nederlandstalig onderwijs. Een element dat niet aan bod kwam, zijn de OKAN-klassen. In Brussel organiseren twee basis- en vier secundaire scholen onthaalklassen voor anderstalige nieuwkomers. Volgens cijfers van AgODi werden er in maart 2022 102 anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs en 314 in het secundair onderwijs geregistreerd.

Bij de start van dit schooljaar bleek dat de 350 beschikbare plaatsen nagenoeg allemaal volzet waren. Blijkbaar was dat de afgelopen jaren pas zo na de paasvakantie. De instroom aan Oekraïense kinderen is een logische verklaring. Extra plekken creëren is moeilijk door de capaciteitsdruk en het lerarentekort. Kinderen en jongeren hebben echter vanaf de zestigste dag na aankomst in België leerplicht. Op 30 september gaf u mee dat daardoor in de praktijk anderstalige nieuwkomers soms worden doorverwezen naar het Franstalig onderwijs, zeker als de leerling of een van beide ouders het Frans al machtig is.

In Antwerpen organiseren vijf organisaties in samenwerking met de stad workshops of andere leerrijke activiteiten om anderstalige nieuwkomers tussen 12 en 17 jaar voor te bereiden op het OKAN-onderwijs. Profo vzw bijvoorbeeld doet activiteiten met invulboeken. Daarbij leren jongeren laagdrempelig woorden rond thema's als familie, voeding of de dierenwereld. De begeleiders hebben geen specifieke onderwijsopleiding gehad. Bij Habbekrats vzw werken ze niet met lesboeken maar uitsluitend met sport en spel.

De Stad Antwerpen zet ook in op uitvalpreventie in twee OKAN-scholen. Anderstalige nieuwkomers tussen 12 en 18 jaar krijgen met het project 'Prachtig Veerkrachtig' begeleiding om de verbinding met hun school te versterken. Zo wil de stad hun kansen verhogen om nadien een kwalificatie of diploma te behalen binnen het secundair onderwijs. Eén van de aspecten van het project in een van de twee scholen is een aparte ruimte waar leerlingen even een 'pauze' kunnen inlassen als het hen te veel wordt. Ook gaat een medewerker buiten de schoolmuren op stap en in gesprek met een aantal leerlingen die met een grotere problematiek of trauma te maken hebben. Het doel daarbij is om hen zo snel mogelijk terug in de klas te krijgen. Volgens de betrokken leerkrachten zorgt dit ervoor dat de leerlingen weerbaarder worden en het signaal krijgen dat ze de moeite waard zijn.

Daarom had ik graag volgende vragen gesteld:

- Wat zijn de laatste cijfers over het aantal anderstalige nieuwkomers dat les volgt in de onthaalklassen van het Nederlandstalig basis- en secundair onderwijs?
- Zijn alle beschikbare plaatsen ingevuld? Hoeveel kinderen staan op de wachtlijst? Is de wachtlijst groter (geworden) doordat er ook sprake is van een lerarentekort in het OKAN-onderwijs?
- Welke aanvullende maatregelen worden bestudeerd om de wachtlijsten in de OKAN-klassen weg te werken?
- Hoeveel procent van de plaatsen zijn ingevuld door Oekraïense kinderen? Is er aanvullende of aangepaste ondersteuning van het OCB die inspeelt op de hoge instroom van Oekraïense leerlingen?
- Zijn er in Brussel organisaties die in samenwerking met de VGC en/of de gemeenten activiteiten organiseren die anderstalige nieuwkomers op de wachtlijst voorbereiden op het OKAN-onderwijs? Zo niet, plant u initiatieven op dat vlak?
- Zet de VGC in op uitvalpreventie in de OKAN-scholen? Is dit een groot probleem? Wat zijn de laatste cijfers?

Met de meeste hoogachting,

Gilles Verstraeten
Raadslid VGC